



# شش

پایه دوازدهم  
رشته ریاضی و تجربی

# هویت اجتماعی

سعید ستوده مهر، الهام میرزایی، عرفان شهرآئینی

درسنامه کامل با بررسی خط به خط کتاب درسی

بانک سؤالات تشریحی به سبک جدید امتحانات نهایی

آزمون‌های شبیه‌ساز + آزمون پیش‌بینی ماز از امتحان نهایی

پاسخنامه بارم‌بندی شده برای یادگیری نحوه نمره‌گرفتن در امتحان

دوپینگ فوری شب امتحان و خلاصه صوتی کل کتاب 

# ۲۰شو

## هویت اجتماعی

عنوان: بیستشو هویت اجتماعی (ویژه پایه دوازدهم رشته‌های ریاضی و فیزیک - علوم تجربی) | مؤلفین: سعید ستوده‌مهر، الهام میرزایی، عرفان شهرآیینی، | موضوع: آموزش متوسطه ۲ | مشخصات ظاهری: ۱۱۲ ص، ۲۹ × ۲۲ س، جدول | شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۸۴۸۱-۲۲-۷ | وضعیت فهرست‌نویسی: فیبای مختصر | شناسه افزوده: میرزایی، الهام، ۱۳۵۹- | شناسه افزوده: شهرآیینی، عرفان، ۱۳۷۹- | مشخصات نشر: تهران، موسسه هونام پرنوآندیشان ماز، ۱۴۰۲ | شماره کتاب‌شناسی ملی: ۹۷۶۰۱۵۱

عنوان  
۲۰شو هویت اجتماعی

ویژه دانش‌آموزان پایه دوازدهم رشته‌های ریاضی و فیزیک - علوم تجربی)

ناشر  
ماز

مؤلفان  
سعید ستوده‌مهر، الهام میرزایی، عرفان شهرآیینی

مدیر تألیف  
دکتر رسول خنجری

نظارت بر تولید محتوا  
علی‌رضا کاهیدوند

ویراستار علمی  
شمیم معدلی

ویراستاران فنی  
نیلوفر رئیس‌نییا، سیده فاطمه موسوی حصار

طراح جلد و فرم اول  
تایماز کاویانی

طراحی لی‌اوت  
سمیه نجار

صفحه‌آرا  
سمیه نجار

نوبت چاپ  
اول - ۱۴۰۳

تیراژ  
۲۵۰۰ نسخه

شابک  
۹۷۸-۶۲۲-۸۴۸۱-۲۲-۷

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به «گروه آموزشی ماز» است و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی، حق چاپ و برداشت تمام یا قسمتی از اثر را بدون مجوز کتبی از انتشارات ندارد و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.



[www.biomaze.ir](http://www.biomaze.ir)



[www.digimaze.org](http://www.digimaze.org)



# مقدمه ناشر

داستان برمی‌گردد به سال‌ها پیش! همه چیز از اونجا شروع شد که توی دوران کنکور خودم، به هر کی ساعت مطالعه‌ام توی روز رو می‌گفتم، کسی حرفمو باور نمی‌کرد.

توی اون دوران، من واقعاً روزانه ۵ تا ۶ ساعت درس می‌خوندم؛ اما به‌خاطر ترازهای بالایی که توی آزمون‌ها داشتیم، کسی باورش نمی‌شد و همه فکر می‌کردن روزی ۱۲ ساعت درس می‌خونم. اون موقع‌ها، خودمو آدم باهوشی تصور نمی‌کردم؛ پس همیشه تصورم این بود که فرق من با بقیه، توی یک چیز دیگست و اونم نحوه درست درس خوندم. خیلی از بچه‌ها زیاد درس می‌خونن، اما درست درس نمی‌خونن!

زمان گذشت و گذشت تا با آدمایی مثل خودم آشنا شدم. اونا هم تونسته بودن با ساعت مطالعه معقول، نتایج خیلی خوبی بگیرن! حوالی سال ۹۴ بود، هنوز از کنکورمون اون قدر زیاد نگذشته بود که ماجراهای اون روزا یادمون بره. با توجه به همون روش مطالعه درست، یک کتاب تألیف کردیم؛ ولی نه پول داشتیم و نه مجوز نشر! این شد که توی خیابان انقلاب تهران از یک انتشارات به انتشارات دیگه می‌رفتیم و ازشون می‌خواستیم کتابمون رو چاپ کنن. اون روزا خیلی سختی کشیدیم؛ اما در آخر، انتشارات گاج، نمونه کتاب ما رو دید، از محتواس استقبال کرد و نهایتاً کتاب ما توی گاج چاپ شد. قابل باور نبود؛ اما اون کتاب توی همون سال اول چاپ، تبدیل به پرفروش‌ترین کتاب کمک آموزشی ایران شد.

حوالی سال ۹۷ بود که مثل بازیکن‌های فوتبال، با یک قرارداد بهتر جابه‌جا شدیم و همکاریمون با انتشارات خیلی سبز آغاز شد. اونجا هم تمام کتاب‌هایی که تألیف کردیم، توی زمان خودش، پرچم‌دار بازار آموزش ایران شدن.

تو تمام این سال‌ها روی محصولات آموزشی آنلاین خودمون توی سایت ماز تمرکز کردیم و امروز، دیگه محصولات آموزشی ماز رو همه توی ایران استفاده می‌کنن و با ماز آشنا هستن. توی مسیر آموزش آنلاین، به چیزی که می‌خواستیم رسیدیم و حالا نوبت اینه که تو فضای نشر، اونم توی نشر خودمون به چیزی که می‌خواهیم برسیم.

مطمئنم که اهمیت و تأثیر مطالعه کتاب‌های ماز هم دیر یا زود بر همگان معلوم میشه و فرق تویی که زودتر از بقیه این کتاب رو می‌خونی، این خواهد بود که می‌تونی توی ماراتون کنکور، به‌خوبی از رقیب‌های خودت جلو بزنی. قدر این کتاب رو بدون و ازش نهایت استفاده رو ببر که حاصل سال‌ها تجربه و کار در بالاترین سطح فضای آموزش کشور هست.

دکتر سید آرمان موسوی‌زاده  
مدیرعامل گروه آموزشی ماز



# دربارهٔ ۲۰ شو

هویت اجتماعی	
نمرهٔ نهایی	تراز
۲۰	۱۲۷۵۰
۱۹/۷۵	۱۲۲۸۹
۱۹/۵	۱۱۸۵۰
۱۹/۲۵	۱۱۴۴۶
۱۹	۱۱۰۰۷
۱۸/۷۵	۱۰۵۹۰
۱۸/۵	۱۰۲۲۸
۱۸/۲۵	۹۸۵۹
۱۸	۹۴۹۵
۱۷/۷۵	۹۳۱۶
۱۷/۵	۸۹۵۶
۱۷/۲۵	۸۷۵۷
۱۷	۸۴۹۵
۱۶/۷۵	۸۳۸۷
۱۶/۵	۸۱۹۷
۱۶/۲۵	۸۰۵۱
۱۶	۷۸۱۵
۱۵/۷۵	۷۶۱۸
۱۵/۵	۷۴۱۸
۱۵/۲۵	۷۴۶۷
۱۵	۷۳۶۸

## چرا باید ۲۰ بشی!؟

به این نمرات و ترازهایی که بهشون تعلق گرفته نگاه کن و خودت بیندیش (:

## چگونه باید ۲۰ بشی؟

فقط و فقط با این کتاب؛

حتی بدون نیاز به کتاب درسی!

✓ تو این کتاب صفر تا صد چیزهایی که باید یاد بگیری تا ۲۰ بشی رو برات پوشش دادیم.

✓ تمام متن کتاب درسی رو آوردیم و خط به خط بررسی کردیم.

✓ تمام نکات نهفته و مفهومی توی کتاب درسی رو موشکافانه بررسی کردیم.

✓ تمام تمرینات و سؤالات رو جواب دادیم.

✓ هر جای ابهامی توی کتاب بوده؛ واضح و شفاف بررسیش کردیم.

و هر چیزی،

هر چیزی

که برای ۲۰ شدن نیاز بوده رو

توی این کتاب و به صورت یکجا

و توی یه منبع

برات پوشش دادیم؛

پس ۲۰ شو

و

حالشو ببر (:

دکتر رسول خنجری

مدیر محتوا و تألیف گروه آموزشی ماز



# مقدمه مؤلف

- می‌توان با جدیت گفت که یکی از اقدامات مهم، مثبت و امیدبخش نظام آموزشی ایران در طول این سال‌ها، بهادادن و توجه به دروس کاربردی و حرکت کلی به سمت مفهومی‌تر شدن محتواهای آموزشی است. هر چند انتقادات و کاستی‌هایی درباره این دروس جدید وجود دارد، اما این اقدام را باید قدر دانست و به آن توجه کرد.
- مدت‌ها است که جامعه ما (خصوصاً نسل جوان) در مسیر تغییر و دگرگونی قرار گرفته و تلاش دارد در تلاطم‌های جامعه جهانی، هویت خود را باز یابد یا از نو تعریف کند.
- شاید مهم‌ترین ابزار برای گذر از این چالش‌های هویتی، شناخت خود، جامعه خود، تاریخ و سرگذشت آن باشد.
- کتاب هویت اجتماعی، تلاش داشته به ساده‌ترین شکل ممکن، هویت جامعه ایران و بخشی از تجربه جمعی و سرگذشت ایرانیان را، به نسل جدید معرفی کند؛ هر چند ممکن است نسل جدید، نگاه مؤلفان به خود و گذشته خود را (به هر دلیلی) تأیید نکند.
- در هر صورت نمی‌توان از اهمیت «شناخت جامعه خود» غافل شد و باید از تأکید سیاست‌گذاران آموزشی کشور، در توجه به این موضوع قدر دان بود. خصوصاً که این درس در بین دروس امتحانات نهایی قرار گرفته و اهمیت بیش‌تری در ساختار آموزشی پیدا کرده است.
- با این حال طبق آمار وزارت آموزش و پرورش، (در طی چند سال اخیر) میانگین نمرات دانش‌آموزان در امتحانات نهایی درس هویت اجتماعی، روندی نزولی داشته و از طرفی دیگر، این سیر نه مرتبط با کم‌توجهی دانش‌آموزان، بلکه متوجه اصل سیستم آموزشی ما است، چرا که این درس نه در آزمون کنکور وجود دارد و نه تأثیر چندانی بر رشته‌های پرمخاطب علوم نظری می‌گذارد. همین امر موجب می‌شود که دانش‌آموزان نیز چشم بر اهمیت این کتاب ببندند و در نتیجه، جامعه ما با کمبود آگاهی در حوزه شناخت خود و جامعه خود مواجه شود.
- تلاش ما بر این بوده تا با گردآوری کتابی که در دست دارید، بر اهمیت این درس تأکید کنیم و با نوع نگارش و چینش مطالب، فهم این درس را برای شما دانش‌آموزان آسان‌تر کنیم و تأثیر کوچکی بر آگاهی نسل جدید کشورمان داشته باشیم.
- مطمئناً این کتاب خالی از ضعف و ایراد نیست و جز با نظر شما نمی‌توان ایرادات آن را بر طرف کرد.

## راه بیست شو

بی‌شک رسیدن به هر هدفی، راه مشخص و مسیر هموار و گاه ناهموار دارد؛ بیست شدن در امتحانات نهایی نیز مستثنی از این قاعده نیست. راه بیست شدن، با کتاب‌های بیست شو هموارتر است! چطور؟ چون این مجموعه کتاب با هدف بیست شدن شما در امتحانات نهایی نوشته شده‌اند و البته ویژگی‌هایی دارند که در ادامه به آن‌ها اشاره می‌کنیم:

- ۱ درس‌نامه‌های جامع، کاربردی و پر نکته: با بیانی ساده، خطبه‌خط کتاب درسی را برایتان موشکافی، بررسی و مطالب را دسته‌بندی می‌کند.
- ۲ بانک سؤالات تشریحی (شبهه ساز امتحان نهایی) چیدمان و انتخاب سؤالات این بخش بر اساس «سطوح یادگیری شیوه‌نامه بلوم» و «پوشش صددرصدی نکات احتمالی امتحان نهایی» صورت گرفته است. البته هر سؤال بارم دارد تا شما ارزش موبه‌موی انواع سؤالات را بشناسید.
- ۳ آزمون‌های پایانی نوبت اول و دوم: در این بخش شما با پاسخ دادن به آزمون‌های تألیفی و نهایی برگزار شده دوره‌های قبل، اندوخته‌های ذهن و دانش خودتان را محک می‌زنید و خودتان را برای ۲۰ گرفتن آماده می‌کنید.

۴ پاسخ‌نامه تشریحی: در اینجا کنار هر پاسخ، یک تگ تاکسونومی براساس سطوح یادگیری شیوه‌نامه بلوم (مصوب آموزش و پرورش) گذاشته‌ایم تا شما با سطح هر سؤال و پاسخ آن به‌خوبی آشنا شوید. این سطوح عبارت‌اند از: دانشی، کاربردی، تحلیلی، ارزیابی و قضاوت، خلاقیت و درک و فهم که در پایین صفحات بخش پاسخ‌نامه، آن‌ها را با یک علامت مشخص، برایتان در نظر گرفته‌ایم.

۵ دوپینگ فوری: این بخش خلاصه‌ای کاربردی از مهم‌ترین مطالب هر درس ارائه می‌دهد و چاره کار شما برای شب امتحان است.

۶ آزمون طلایی: در این آزمون، پیش‌بینی امتحان نهایی پیش رو توسط مؤلف انجام شده است. از آن به راحتی نگذرید. حتماً یکبار آن‌را از خودتان امتحان بگیرید و سپس با کمک راهنمای تصحیح این آزمون، اشکالات خود را مرور کنید.

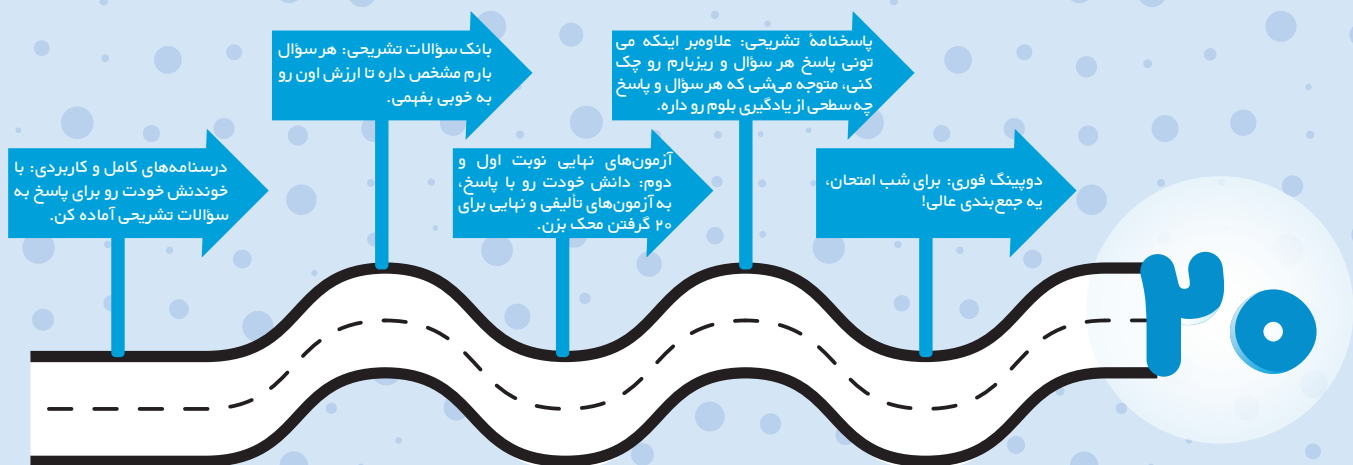
درضمن با گوش دادن به پادکست جمع‌بندی این درس، می‌توانید راحت و آسوده، مطالب مهم را به ذهن بسپارید. برای این منظور، رمزینهای را که مشخص کرده‌ایم، اسکن کنید.

نتیجه چه می‌شود؟

نتیجه مشخص و راه هموار است: نمره ۲۰ شما تضمینی خواهد بود!

سعید ستوده‌مهر، الهام میرزایی، عرفان شهرآئینی  
پاییز ۱۴۰۳

## راه ۲۰ شو



# معرفی دیجی‌ماز

ما تو دیجی‌ماز این زمینه رو براتون فراهم کردیم تا از تجربه مطالعه کتاب الکترونیکی لذت ببرید. تو دیجی‌ماز، همه کتاب‌هاتو، حتی کتاب‌های درسیتو، یک‌جا و در یک اپلیکیشن کنار هم داری و همه‌جا میتونی با خودت ببریشون! مزیت‌های منحصر به فرد دیجی‌ماز نسبت به سایر ابزارهای مطالعه کتاب الکترونیکی:

## ■ امکان هایلایت کردن

همونطوری که با ماژیک فسفری توی کتاب‌های کاغذی مطالب مهم رو هایلایت می‌کنی! با این تفاوت که ماژیکت تموم نمیشه و هر وقتم بخوای می‌تونی پاکش کنی!

## ■ امکان یادداشت گذاری توی صفحات

همونطور که گوشه کتابت نکات مهم رو می‌نویسی، اینجا هم هر چه دل تنگت می‌خواهد بنویس و نگران کم‌بودن جا هم نیستی دیگه!

## ■ امکان نشان‌دار کردن صفحات برای مرور مجدد

دوست‌داری قبل امتحانت سریع صفحات مهم رو مرور کنی؟ دیگه نگران نباشی. صفحات مهم رو علامت بزن و خیلی سریع مرورشون کن!

## ■ امکان خط کشیدن و ترسیم آزاد

علاوه بر هایلایت کردن، دوست‌داری زیر کلمه‌های مهم هم خط بکشی؟ مشکلی نیست. توی دیجی‌ماز هم این امکانو داری! تازه خودکارتم چند رنگه و تموم نمیشه!

## ■ پاک کردن (یادداشت‌ها، خط‌کشی‌ها و هایلایت‌ها)

احساس می‌کنی کتابت خیلی شلوغ شده؟ یا چیزی رو نوشتی و می‌خوای پاکش کنی؟ باز مشکلی نیست؛ هر چیزی که بخوای رو خیلی راحت می‌تونی پاک کنی! اثری هم ازش نمیمونه!!

## ■ ذخیره کردن تمامی تغییرات بعد از هر بار استفاده از کتاب

نگرانی که به موقع نوشته‌ها، هایلایت و یادداشت‌ها توی کتاب گم بشن؟؟ نگران اینم نباش! توی دیجی‌ماز همه چیز ذخیره میشه و توی سیستم باقی می‌مونه!

## ■ امکان انتقال به صفحات مورد نظر از طریق فهرست مطالب

موقع خوندن pdf کتاب‌ها انگشتت درد می‌گیره و حوصله اسکرول کردن نداری؟ دوست‌داری سریع بری تو همون فصل وسط یا انتهای کتاب؟ واسه اینم مشکل نداری!! هر جای کتاب که باشی می‌تونی فهرست رو باز کنی و فقط با یه کلیک بری توی صفحه مورد نظرت!!

## ■ امکان جست‌وجوی کلمات

از اون دسته آدم‌هایی هستی که دوست داری ترکیبی بخونی و یه کلمه رو سرچ کنی و تمام مطالب مرتبط باهاش رو پیدا کنی؟؟ باز مشکلی نداری! هر چی که بخوای توی دیجی‌ماز به فارسی یا انگلیسی می‌تونی سرچ کنی و پیدااش کنی!

## ■ وضعیت نایت مود (night mode)

نور گوشی یا تبلت چشمتو اذیت میکنه؟ باز مشکلی نداری!! کافیه دیجی‌ماز رو بذاری روی حالت نایت مود!

## ■ هر کتاب رو فقط یک بار تهیه می‌کنی!

تا حالا شده یه کتابی رو تهیه کنی بعد ببینی آپدیت جدیدش اومده و مجبور شی یه هزینه مجدد کنی تا تهیه‌اش کنی؟؟ دیگه این دغدغه رو نداشته باش! حتی اگه کتاب‌های دیجی‌ماز ۱۰۰ بار هم آپدیت بشن، نیاز به هزینه مجدد نداری و کتاب جدید برات فعال میشه!

## ■ آخریشو تو بگو...

بهمون بگو چه ویژگی‌های دیگه‌ای لازم داری که به دیجی‌ماز اضافه کنیم؟ تا توی آپدیت‌های بعدی این کارو انجام بدیم. اگه می‌خوای برنده باشی، سعی کن خوب پیش‌بینی کنی!



# فهرست

## درس ۹ بعد سیاسی هویت ایران

- درسنامه | ۵۱
- بانک سؤالات تشریحی | ۵۵

## درس ۱۰ ابعاد جمعیتی و اقتصادی هویت ایران

- درسنامه | ۵۸
- بانک سؤالات تشریحی | ۶۱

## ۶۵ آزمون‌های پایانی نوبت اول و دوم

## ۷۸ پاسخ‌نامه تشریحی

## ۱۰۱ دوپینگ فوری

## درس ۱ کنش‌های ما

- درسنامه | ۹
- بانک سؤالات تشریحی | ۱۳

## درس ۲ پدیده‌های اجتماعی

- درسنامه | ۱۵
- بانک سؤالات تشریحی | ۱۹

## درس ۳ جامعه و فرهنگ (جهان اجتماعی)

- درسنامه | ۲۱
- بانک سؤالات تشریحی | ۲۴

## درس ۴ ارزیابی فرهنگ‌ها

- درسنامه | ۲۷
- بانک سؤالات تشریحی | ۲۹

## درس ۵ هویت

- درسنامه | ۳۱
- بانک سؤالات تشریحی | ۳۳

## درس ۶ بازتولید هویت اجتماعی

- درسنامه | ۳۶
- بانک سؤالات تشریحی | ۳۹

## درس ۷ تحولات هویتی جامعه

- درسنامه | ۴۱
- بانک سؤالات تشریحی | ۴۴

## درس ۸ بعد فرهنگی هویت ایران

- درسنامه | ۴۷
- بانک سؤالات تشریحی | ۴۹



## درس ۱: کنش‌های ما

## فوت کوزه‌گری

این درس، از بنیادی‌ترین مفهومی کتاب، یعنی کنش انسانی صحبت رو شروع می‌کنه. توی این درس، روی دو تا چیز باید خیلی تمرکز کنید و سعی کنید بعد از تموم شدن درس، واسه خودتون توضیح‌سبون بدید: ۱) ویژگی‌های کنش و ۲) پیامدهای کنش. حالا نکته اینجاست که این درس توی نوبت اول، ۴ نمره داره، پس خوب تمام نکاتش رو بخونید. نوبت دوم چی؟ هم تو نوبت دوم و هم شعرپور و دی ماه ۱۷۵ نمره ارزش سؤال میاد.

## کنش ما انسان‌ها چه ویژگی‌هایی دارد؟

## کنش و ویژگی‌های اساسی آن

کنش انسانی یعنی چی؟ آیا هر کاری که ما می‌کنیم کنش محسوب می‌شه یا نه! گردش خورشید اون بالا و دویدن الاغ‌ها چی؟ اونا هم کنشن؟ بیاید ببینیم این مفهوم بنیادی، چه ویژگی‌هایی داره.

مفهوم	تعریف
کنش	در علوم انسانی، به فعالیتی که انسان انجام می‌دهد، «کنش» می‌گویند.
کنشگر	به انجام دهنده کنش (همون انسان)، «کنشگر» می‌گوییم.

• فعالیت اشیاء (گردش خورشید) یا حیوانات (دویدن الاغ‌ها) و فعالیت‌های غیرارادی انسان، (پلک زدن هنگام نزدیک شدن جسمی به چشم) کنش محسوب نمی‌شه. شاید بررسی چرا؟ چون چهار ویژگی اصلی کنش رو ندارن. این چهار ویژگی کنش که باعث می‌شه به تپش قلب و حرکت ابر و ترسیدن از یک صدای بلند بگیم فعالیت ولی به مرور خاطرات و کشاورزی کردن بگیم کنش، چه چیزهایی هستن؟ بیاید بررسی کنیم:

## ۱ آگاهانه بودن

کنش، آگاهانه و وابسته به آگاهی آدمی است. اگر آگاهی انسان وجود نداشته باشد ← کنش انجام نمی‌شود. یعنی پی که بدون آگاهی کنش رخ نمی‌ده؟ یعنی آگه آگاهی خود را نسبت به معانی کلمات از دست برهید، از کنش سخن گفتن باز می‌مانید. (یا آگه دستور پخت قرمه‌سبزی رو ندونید (عدم آگاهی) ← قاعدتاً نمی‌تونید اون رو پیزید (رخ ندادن کنش)).

## نکته

کنش انسان، همیشه براساس آگاهی‌های صحیح انجام نمی‌شود.

## ۲ ارادی بودن

کنش ارادی است، یعنی وابسته به اراده آدمی است. اگر تصمیم و خواست انسان وجود نداشته باشد ← کنش انجام نمی‌شود. مثال: گاهی وقت‌ها به کاری آگاه هستیم ولی تصمیم به انجام آن نمی‌گیریم. بنابراین بدون اراده و خواست انسان، کنش انجام نخواهد شد. (اینکه بلر باشید قرمه‌سبزی درست کنید، دلیل نمیشه که همیشه قرمه‌سبزی درست کنید!)



### حواستون باشه

این چیزها کنش محسوب می‌شه	هرکاری که از روی اضطراب یا آکراه انجام شود، همپنان ارادی است. فرار کردن از فطر، نوشتن مشق اجباری یا خوابیدن در هر ساعت از شبانه روز، همگی ارادی اند و کنش محسوب می‌شن.
این چیزها کنش محسوب نمی‌شه	تپش قلب، گردش خون، بسته شدن نافودآگاه چشم و سایر فعالیت‌های غیرارادی، کنش محسوب نمی‌شن. فیلی وقتا خون این اعصاب مربوط به آرمه، فکر می‌کنیم کارای اون‌ها هم کنش، در صورتی که کنش تماماً معطوف به اراده فرده.

### ۳ هدف‌دار بودن

کنش، هدف‌دار است و انسان فعالیت‌های خود را با قصد و هدف خاصی انجام می‌دهد ← بنابراین می‌توان از هر کنشگر پرسید که «چرا چنین کاری کردی؟»

### حواستون باشه

انسان‌های مختلف از انجام کنش‌هایشان، هدف‌های مختلفی دارند. (یعنی سه نفر میرن لب یه رودفونه ولی یکی می‌فواد شناکنه، یکی می‌فواد ماهی بگیره و یکی می‌فواد از طبیعت لذت ببره.)

### نکته

گرچه همه کنش‌ها هدف دارند، ولی ممکن است انسان در کنش خود، به آن هدف نرسد.

### ۴ معنادار بودن

سه تا ویژگی قبلی، باعث می‌شن فرد به فرد، یه ویژگی برید به وجود بیار که کنش انسان رو از سایر مخلوقات متمایز می‌کنه، اونم معنادار بودن کنشه. انسان‌ها با توجه به معنای کنش خود، آن را انجام می‌دهند و در صورت فهمیدن معنای کنش دیگری، می‌توانند به آن پاسخ مناسب بدهند. بالا بردن دست توی کلاس، معانی متفاوتی داره. مثلاً یکیش اجازه فواستن از معلمه و معلم فقط وقتی می‌تونه به اون پاسخ بره که معنی این کار رو بفهمه. بوق زدن هم همینطور؛ آگه معنی بوق زدن، عصبانی بودن راننده پستی باشه و ما اشتباهی فکر کنیم منظورش سلام کردن و هی برارش بوق بزنین، پاسخ فیلی غیرمناسبی داریم دیگه. نه؟

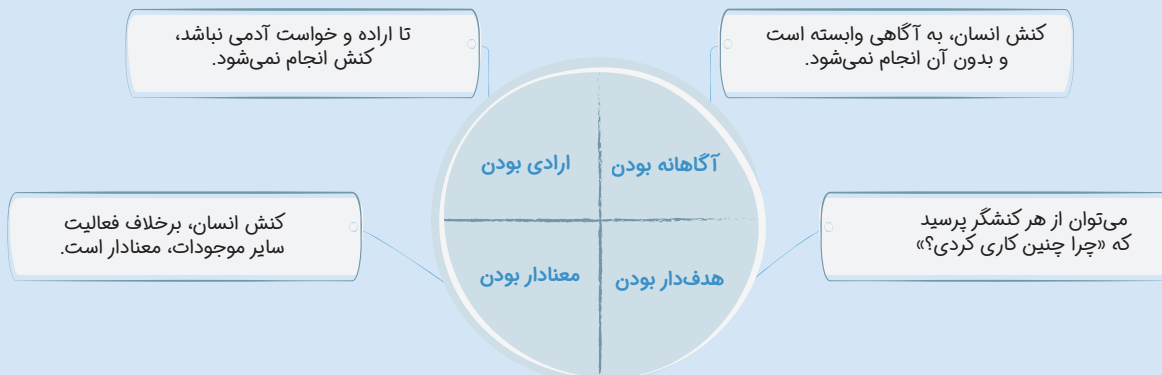
### پرسش و پاسخ

● پرسش: کدام ویژگی کنش انسان، آن را از سایر مخلوقات متمایز می‌کند؟  
● پاسخ: معنادار بودن



### جمع‌بندی

هر فعالیتی کنش نیست؛ بلکه فقط فعالیت‌های انسانی که چهار ویژگی خاص را دارند، کنش نامیده می‌شوند. این چهار ویژگی عبارت‌اند از:







## پیامدهای کنش انسان

هر کنشی که انجام می‌شود، به سری آثار و پیامدها دارد، مثلاً باز کردن پنجره (کنش) باعث عوض شدن هوا (پیامد طبیعی) می‌شود یا مسافره کردن هم‌کلاسیت (کنش) ممکنه باعث دعوا (پیامد ارادی وابسته به دیگران) بشه!

پیامدهای کنش انسان‌ها را می‌توان در دو دسته قرارداد:

پیامدهای ارادی به اراده افراد انسانی (یعنی خود کنشگر یا افراد دیگر) وابسته هستند.

## پیامدهای کنش

پیامدهای غیرارادی به اراده افراد انسانی وابسته نیستند و پیامد طبیعی کنش می‌باشند.

## حواستون باشه

پیامد کنش چه به اراده خود کنشگر وابسته باشه، چه به اراده کنشگر دیگه‌ای، پیامد ارادی محسوب می‌شود.

ویژگی‌ها و تفاوت پیامدهای کنش رو توی جدول زیر به فوبی یاد بگیرید:

پیامدهای ارادی	پیامدهای غیرارادی (پیامدهای طبیعی)
به اراده انسان‌ها وابسته هستند.	به اراده انسان‌ها وابسته نیستند.
احتمالی هستند. (ممکنه رخ بدن ممکنه رخ نندن)	قطعی هستند (حتماً رخ می‌دن)
خودشون، کنش هستند و کنشگری باید اون‌ها را انجام بده	کنش نیستن بلکه نتیجه طبیعی کنش هستن.

حالا که ویژگی‌ها رو بررسی کردیم، بیاید با به مثال این موضوع رو بازتر کنیم:

درس خواندن (کنش) ← پاسخ دادن به سؤالات امتحان (پیامد ارادی کنش، که خود به کنش محسوب می‌شود)

پاسخ دادن به سؤالات امتحان ← نمره دادن معلم (پیامد ارادی کنش است که وابسته به اراده دیگری است)

## فرامتن

اینجا، می‌تونید پیامدهای ارادی کنش رو ببینید.

✓ می‌بینید که چطور پیامد کنش اول، فوراً به کنش مسبب می‌شود و پیامدهایی داره؟

یعنی شما وقتی درس می‌فونید، (یک کنش انجام می‌دید) پیامد ارادیش اینه که می‌تونید به سؤالات امتحان پاسخ برید (که فوراً این کار یک کنش).

✓ پیامد ارادی اول (پاسخ دادن به سؤالات) به کنش فوراً وابسته‌ست و پیامد ارادی دوم به کنش فوراً وابسته‌ست (نمره دادن معلم)؛ ولی گفتشون پیامد ارادی مسبب می‌شن.

پنر تا مثال از پیامدهای غیرارادی کنش:

اینجا دو تا مثال از پیامدهای غیرارادی رو می‌بینید که رفتارهایی قطعی و طبیعی‌ان و به اراده انسانی ربطی ندارند. یعنی وقتی کنش (مثلاً سیگار کشیدن) رخ بده، دندون‌های فرد سیگاری زرد میشه و به اراده ما یا دیگران بستگی نداره.

بازکردن پنجره اتاق (کنش) ← تغییر هوای اتاق (پیامد غیرارادی کنش یا نتیجه طبیعی کنش)

سیگار کشیدن (کنش) ← زرد شدن دندان‌ها (پیامد غیرارادی کنش یا نتیجه طبیعی کنش)

## جمع‌بندی

وقتی ما کنشی را انجام می‌دهیم، آن کنش پیامدهایی دارد که:

- ۱ یا نتیجه طبیعی آن کنش هستند ← اتفاق افتادن آن، قطعی بوده و وابسته به اراده افراد نیست.
- ۲ یا وابسته به خود فرد یا افراد دیگر هستند ← اتفاق افتادن آن، احتمالی است (ممکن است پیامد، رخ بدهد و یا رخ ندهد).



نکته

در بسیاری از موارد، آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند و از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.

تمرین



جدول زیر را کامل کنید:

پیامدهای غیر ارادی	پیامدهای ارادی		کنش
	وابسته به اراده دیگری	وابسته به اراده کنشگر	
تندرستی	مورد تشویق قرار گرفتن	ورزشکار حرفه‌ای شدن	ورزش کردن
آسیب و بیماری	مورد نکوهش قرار گرفتن	ترک سیگار یا معتاد شدن به آن	سیگار کشیدن
.....(ج).....	.....(ت).....	.....(الف).....	رعایت حیا
.....(ح).....	.....(ث).....	.....(ب).....	کنترل خشم
.....(خ).....	.....(ج).....	.....(پ).....	وضو گرفتن

**پاسخ** اول پیامدهای ارادی وابسته به خود کنشگر رو برای هر کدام مشخص می‌کنیم. توی اینجا دنبال جواب‌هایی می‌گردیم که هم ارادی هستند (یعنی احتمالی هستند و خودشون کنش محسوب می‌شن) و هم به اراده خود کنشگر وابسته هستند.

الف) دوری از گناه، عدم حضور در برخی اماکن، قطع ارتباط با برخی افراد  
 ب) جلوگیری از دعوا و زد و خورد  
 پ) نماز خواندن

↑ تمام کارهای بالا، خود کنش و وابسته به اراده کنشگر هستند.

حالا پیامدهای ارادی‌ای که به اراده دیگران وابسته هستند را بررسی می‌کنیم:

ت) نزدیک شدن برخی افراد به انسان، مورد احترام قرار گرفتن، رفع سوء ظن دیگران  
 ث) برخورد بهتر دیگران با ما، افزایش اعتماد اجتماعی به ما  
 ج) تحت تأثیر قرار گرفتن دیگران و پیروی از ما

حالا به سراغ پیامدهایی می‌رویم که قطعاً و طبیعتاً رخ می‌دهند و وابسته به اراده انسانی نیستند. راه تشخیص این پیامدها این است که ما انسان‌ها، چه خواهیم چه نخواهیم، بعد انجام کنش اصلی این نتایج به وجود می‌آید:

ج) رسیدن به آرامش نسبی، کاهش عوامل بیرونی تحریک  
 ح) کاهش ضربان قلب، رسیدن به آرامش خاطر، ریلکس شدن  
 خ) پاکیزگی و تنزه، تقرب الهی

نوستراداموس شو!

پنج تا از نکته‌هایی که فکر می‌کنی ممکنه از این درس تو امتحان نهایی بیاد رو اینجا بنویس تا به وقتش ببینی پیش بینی درسه از آب درمیاد یا نه؟!

.....

.....

.....

.....

.....

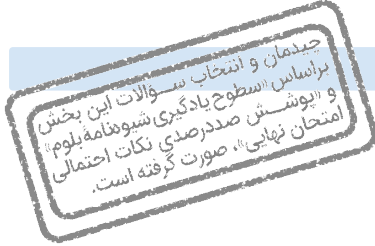
.....

.....

.....



## 20 بانک سوالات تشریحی (شبیه‌ساز امتحان نهایی)



### الف درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید. (هر مورد ۲/۵ نمره)

۱. فعالیت‌هایی مانند ضربان قلب و گردش خون کنش محسوب می‌شوند.
۲. در بسیاری از موارد، آدمیان کنش‌های خود را بدون توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند.
۳. پیامدهایی که به اراده انسان وابسته است، احتمالی‌اند.
۴. فردی که به زبانی آگاهی ندارد هم می‌تواند با آن زبان سخن بگوید.
۵. ممکن است فردی به کاری آگاه باشد ولی تصمیم به انجام آن نگیرد.
۶. کاهش روابط عاطفی میان اعضای خانواده، پیامد طبیعی استفاده افراطی از شبکه‌های مجازی است.
۷. کنش‌ها ممکن است از روی اضطرار و بنا به ضرورتی انجام شوند، اما در هر حال، ارادی‌اند.
۸. برخی از پیامدهای کنش ارادی‌اند که این دسته پیامدها، خودشان کنش هستند.
۹. پیامدهای غیرارادی کنش انسانی، قطعی هستند ولی پیامدهای ارادی آن، احتمالی‌اند.
۱۰. کسب مدال ورزشی از پیامدهای ارادی وابسته به اراده دیگران در کنش ورزش کردن است.
۱۱. معمولاً انسان‌ها از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوب‌شان خودداری می‌کنند.

(خرداد ۱۴۰۱)

(خرداد ۱۴۰۰ - دی ۱۴۰۰)

(شهریور ۱۴۰۰)

(دی ۹۹ - شهریور ۹۸)

(دی ۹۹)

(دی ۹۸)

### ب جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. (هر مورد ۲/۵ نمره)

۱۲. در علوم انسانی به فعالیتی که انسان انجام می‌دهد، ..... می‌گویند و به انجام دهنده آن ..... می‌گویند.
۱۳. سخن گفتن یک ..... است.
۱۴. انسان‌ها با توجه به ..... کنش خود، آن را انجام می‌دهند.
۱۵. پیامدهای ..... کنش، خودشان کنش هستند و باید کنشگری آن‌ها را انجام دهد.
۱۶. پیامدهای غیرارادی کنش ..... است؛ یعنی حتماً انجام می‌شود.
۱۷. پاسخ دادن به سوالات امتحانی و نمره دادن استاد، پیامدهای ..... کنش مطالعه کردن است.
۱۸. کنش انسان برخلاف رفتار سایر مخلوقات ..... است.
۱۹. قرار گرفتن بر سر دوراهی، یکی از ویژگی‌های کنش را نشان می‌دهد. آن ویژگی ..... بودن کنش است.
۲۰. پیامدهای غیرارادی کنش ..... هستند؛ یعنی حتماً انجام می‌شوند.
۲۱. پیامدهای غیرارادی کنش ..... هستند، ولی پیامدهای ارادی کنش ..... هستند.

(خرداد ۱۴۰۱)

(خرداد ۱۴۰۰)

(شهریور ۹۹)

(خرداد ۹۸)

(دی ۹۸)

### پ سوالات چهارگزینه‌ای (هر مورد ۵/۵ نمره)

۲۲. به دلیل کدام ویژگی کنش انسانی، بسته شدن ناخودآگاه چشم در مواجهه با خطر، کنش محسوب نمی‌شود؟

- ۱ آگاهانه بودن  
۲ هدفدار بودن  
۳ ارادی بودن  
۴ معنادار بودن

۲۳. کدام مورد ویژگی پیامدهای غیرارادی کنش نیست؟

- ۱ نتیجه طبیعی کنش است.  
۲ به اراده افراد انسانی بستگی ندارد.  
۳ کنش نیست که لازم باشد کنشگری آن را اراده کند.  
۴ احتمالی است یعنی ممکن است انجام بشود یا نشود.

۲۴. «ستاره، توانایی صحبت کردن به زبان ترکی را ندارد.» این عبارت نشان دهنده کدام ویژگی کنش انسانی است؟

- ۱ هدفدار بودن  
۲ معنادار بودن  
۳ آگاهانه بودن  
۴ ارادی بودن

۲۵. پیامد غیرارادی ورزش کردن، کدام گزینه است؟

- ۱ ورزش حرفه‌ای انجام دادن  
۲ تندرستی  
۳ مورد تحسین دیگران قرار گرفتن  
۴ ورزشکار حرفه‌ای شدن

(خرداد ۱۴۰۱)

۲۶. درس خواندن برای دستیابی به شغل و درآمد، به کدام یک از ویژگی‌های کنش اشاره دارد؟

- ۱ معنادار بودن  
۲ آگاهانه بودن  
۳ ارادی بودن  
۴ هدفدار بودن

(دی ۱۴۰۰ و شهریور ۹۸)

۲۷. کدام یک از موارد زیر کنش انسانی محسوب می‌شود؟

- ۱ ضربان قلب  
۲ گردش خون  
۳ محبت کردن  
۴ بسته شدن ناخودآگاه چشم





(شهریور ۹۹)

۲۸. کدام گزینه در مورد پیامدهای ارادی و غیرارادی کنش صحیح است؟

- ۱. پیامدهای ارادی کنش، قطعی و حتمی اند، اما پیامدهای غیرارادی کنش، احتمالی اند.
- ۲. پیامدهای ارادی، کنش نیستند، بلکه نتیجه طبیعی کنش اند.
- ۳. عوض شدن هوای کلاس بعد از باز کردن پنجره، پیامد ارادی کنش است.
- ۴. پیامدهای غیرارادی کنش قطعی هستند؛ یعنی حتماً انجام می‌شوند.

(خرداد ۹۸ - دی ۹۷)

۲۹. کدام مورد از ویژگی‌های کنش نیست؟

- ۱. آگاهانه
- ۲. ارادی
- ۳. غریزی
- ۴. هدفدار

(دی ۹۸)

۳۰. کنش به اراده انسان وابسته است، یعنی ...

- ۱. انسان وابسته به کنش است.
- ۲. تا اراده و خواست انسان نباشد، کنش انجام نمی‌شود.
- ۳. کنش انسان دارای قصد و هدف است.
- ۴. تا خواست انسان دیگری نباشد، کنش انجام نمی‌شود.

**ت** به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۵/۵ نمره)

(خرداد ۱۴۰۱ - دی ۹۸)

(شهریور ۱۴۰۱)

(دی ۱۴۰۰)

(شهریور ۹۸)

- ۳۱. در چه صورتی ما انسان‌ها از گفتار باز می‌مانیم؟
- ۳۲. چرا برای انجام کنش، علاوه بر آگاهی، اراده انسان هم ضروری است؟
- ۳۳. چرا پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» را می‌توان از هر کنشگری پرسید؟
- ۳۴. پیامد ارادی و غیرارادی کنترل خشم چیست؟
- ۳۵. کدام دسته از پیامدهای کنش، نتیجه طبیعی کنش هستند؟
- ۳۶. انسان‌ها به چه دلیلی ممکن است از انجام برخی کنش‌ها خودداری کنند؟
- ۳۷. کدام یک از پیامدهای کنش، احتمالی اند؟
- ۳۸. پیامدهای ارادی و غیرارادی کنش «وضو گرفتن» را بنویسید.
- ۳۹. کنشگری که فعالیت خود را با قصد خاصی انجام دهد، مصداق کدام ویژگی کنش است؟

**ث** سؤالات وصل کردنی (هر مورد ۲۵/۵ نمره)

هر یک از موارد ستون سمت راست با کدامیک از موارد ستون سمت چپ در ارتباط است؟

ویژگی کنش	کنش انسانی
الف) ارادی بودن	۴۰. قادر نبودن کودکان به سخن گفتن
ب) هدفدار بودن	۴۱. بوق زدن راننده
ج) آگاهانه بودن	۴۲. تصمیم‌گیری بین دو انتخاب
د) معنادار بودن	۴۳. به مدرسه رفتن برای علم‌آموزی

**ج** سؤالات تشریحی

- ۴۴. به چه علت فردی که به زبانی آگاهی ندارد، نمی‌تواند با آن زبان سخن بگوید؟ (۱ نمره)
- ۴۵. پیامدهای ارادی کنش انسانی با پیامدهای غیرارادی کنش انسانی، چه تفاوت‌هایی دارند؟ (۱/۵ نمره)
- ۴۶. انواع پیامدهای کنش سیگار کشیدن را بنویسید. (سه مورد) (۱/۵ نمره)
- ۴۷. آیا ممکن است که کنش انسانی چند معنای مختلف داشته باشد؟ با مثال توضیح دهید. (۱ نمره)
- ۴۸. فعالیت‌های انسان با فعالیت سایر موجودات زنده چه تفاوتی دارد؟ (۱ نمره)
- ۴۹. دانشجویی که کتاب درسی خود را مطالعه می‌کند و در پی آن، اولاً به پرسش‌های امتحان پاسخ می‌دهد و ثانیاً استاد متناسب با تلاش او نمره می‌دهد؛ پیامد ارادی کنش او که وابسته به اراده خود دانشجوی و وابسته به اراده استاد است را مشخص کنید. (۱ نمره)
- ۵۰. پیامدهای ارادی و غیرارادی کنش انسانی را با یکدیگر مقایسه کنید. (۱ نمره)
- ۵۱. پیامدهای ارادی کنش را توضیح دهید. (۱ نمره)
- ۵۲. ویژگی‌های کنش انسان را نام ببرید. (۱ نمره)
- ۵۳. مفهوم «کنش آگاهانه است.» را با مثال توضیح دهید. (۱ نمره)
- ۵۴. منظور از معنادار بودن کنش چیست؟ با مثال توضیح دهید. (۱ نمره)

(خرداد ۱۴۰۰ خارج دی ۹۷)

(دی ۱۴۰۰)

(دی ۱۴۰۰ خارج)

(خرداد ۹۹ خارج)

(دی ۹۹ خارج)



تألیف	سؤالات شبیه‌ساز امتحان نهایی نوبت اول			آزمون شماره ۱
تاریخ: / /	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	رشته: ریاضه و فیزیک - علوم تجربه	درس: هویت اجتماعی	

بارم	سؤالات	ردیف
۱/۵	<p>درستی یا نادرستی عبارتهای زیر را مشخص کنید.</p> <p>الف) پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» را می‌توان از هر کنشگری پرسید؛ زیرا انسان فعالیت‌های خود را با آگاهی و اراده انجام می‌دهد.</p> <p>ب) اگر ارزش‌های اجتماعی نباشند، هیچ هنجاری شکل نگرفته و هیچ کنشی تحقق نمی‌یابد.</p> <p>ج) هیچ جامعه‌ای بدون فرهنگ و هیچ فرهنگی بدون جامعه نمی‌تواند وجود داشته باشد.</p> <p>د) جوامع مختلف را می‌توان بر اساس آرمان‌ها و ارزش‌هایشان و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند، ارزیابی کرد.</p> <p>ه) محدوده فرهنگ آرمانی و واقعی در هر جامعه‌ای دستخوش تغییر می‌شود.</p> <p>و) واقعیت‌های هر جامعه را می‌توان بر اساس آرمان‌ها و ارزش‌های آن ارزیابی کرد.</p>	۱
۱/۲۵	<p>عبارت مناسب را از داخل کمانک ( ) انتخاب کنید.</p> <p>الف) کنش اجتماعی نوعی کنش است که (در حضور دیگران / با توجه به دیگران) انجام می‌شود.</p> <p>ب) شیوه زندگی گروهی از انسان‌ها که باهم زندگی می‌کنند، (جامعه/فرهنگ) نام دارد.</p> <p>ج) مرز و محدوده فرهنگ آرمانی و فرهنگ واقعی بر اساس (عمل مردم/اعتقاد مردم) تغییر می‌کند.</p> <p>د) پیامبران الهی از دیرباز درباره (بعد فردی و اجتماعی هویت انسان/غفلت و فراموشی انسان‌ها از خویشتن) سخن گفته‌اند.</p> <p>ه) اسلام، هویت افراد را بر اساس ویژگی‌هایی مثل (تقوا، عدالت و علم / قناعت، حیا و انضباط) ارزیابی می‌کند.</p>	۲
۲/۵	<p><b>سؤالات چهارگزینه‌ای:</b></p> <p>الف) کدام عبارت درباره ویژگی‌های کنش و پیامدهای آن نادرست است؟</p> <p>۱- معمولاً انسان‌ها کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن‌ها انجام می‌دهند.</p> <p>۲- در علوم انسانی به فعالیتی که انسان انجام می‌دهد، «کنش» می‌گویند.</p> <p>۳- گرچه یکی از لازمه‌های کنش، آگاهی است ولی برخی از کنش‌ها، بدون هیچ‌گونه آگاهی‌ای انجام می‌شوند.</p> <p>۴- اگر اراده و خواست انسان نباشد، کنش ممکن نیست که انجام شود.</p> <p>ب) فردی در یک موقعیت خطرناک قرار گرفته است. کدام یک از پدیده‌های زیر کنش محسوب می‌شوند؟</p> <p>۱- او به ضرورت، شروع به فرار کردن می‌کند.</p> <p>۲- ضربان قلب او به شدت بالا می‌رود.</p> <p>۳- او شروع به تفکر و پیدا کردن راه‌حل‌های مسئله می‌کند.</p> <p>۴- به نشانه کمک خواستن، دست خود را بالا گرفته و تکان می‌دهد.</p> <p>ج) جامعه و فرهنگ با آگاهی و اراده انسان‌ها پدید می‌آیند اما پس از آن.....</p> <p>۱- پیامدهایی را به دنبال می‌آورند که به اراده انسان‌ها وابسته می‌باشند.</p> <p>۲- پیامدهایی را به دنبال می‌آورند که به شکل فرصت‌ها و محدودیت‌ها ظاهر می‌شوند.</p> <p>۳- فرصت‌ها و محدودیت‌هایی فراهم می‌آورند که وابسته به اراده افراد انسانی می‌باشند.</p> <p>۴- حقوق و تکالیفی را محقق می‌کنند که به یک‌دیگر وابسته نیستند.</p> <p>د) کدام یک درباره عقاید و ارزش‌های حق، مطلبی صحیح را بیان می‌کند؟</p> <p>۱- حق یا باطل بودن عقاید و ارزش‌ها بر اساس توجه یا بی‌توجهی مردم جوامع مختلف نسبت به آن‌ها تعیین نمی‌شود.</p> <p>۲- علمی که از ابزار تجربی و حسی استفاده می‌کند، می‌تواند درباره حق یا باطل بودن فرهنگ‌های مختلف داوری کند.</p> <p>۳- اگر جوامع مختلف بر اساس حق عمل نکنند، حق به فرهنگ آرمانی آن‌ها راه پیدا نخواهد کرد.</p> <p>۴- نژادپرستی و شرک از عقاید و ارزش‌های باطل اند ولی باطل بودن آن‌ها در جوامع مختلف، متفاوت است.</p> <p>ه) هر یک از عبارات زیر، به ارتباط کدام یک از ابعاد هویت انسانی اشاره دارند؟</p> <p>• استرس و نگرانی زیاد می‌تواند باعث ناراحتی معده یا ریزش مو شود.</p> <p>• در تفاوت شهرنشینان و بادیه‌نشینان، گفته می‌شود که شرافت و وقار و سلحشوری از ویژگی‌های افراد صحرائشین است.</p> <p>۱- تأثیر هویت فردی بر هویت اجتماعی - تأثیر هویت اجتماعی بر هویت جسمانی</p> <p>۲- تأثیر هویت نفسانی بر هویت جسمانی - تأثیر هویت طبیعی بر هویت اجتماعی</p> <p>۳- تأثیر هویت جسمانی بر هویت نفسانی - تأثیر هویت جسمانی بر هویت اجتماعی</p> <p>۴- تأثیر هویت اجتماعی بر هویت جسمانی - تأثیر هویت نفسانی بر هویت جسمانی</p>	۳





بارم	سؤالات	ردیف												
۱	<p>هریک از عبارتهای سمت راست، با کدامیک از مفاهیم ستون چپ ارتباط دارد؟ (یک مورد از مفاهیم اضافی است)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>عبارتها</th> <th>مفاهیم</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) خردترین پدیده اجتماعی</td> <td>۱- هنجار اجتماعی</td> </tr> <tr> <td>ب) شیوه‌های مختلف برای احوال‌پرسی</td> <td>۲- فرهنگ</td> </tr> <tr> <td>ج) آگاهی مشترک مردم یک جامعه</td> <td>۳- کنش اجتماعی</td> </tr> <tr> <td>د) عقیده به توحید</td> <td>۴- ارزش‌های حق</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۵- ارزش اجتماعی</td> </tr> </tbody> </table>	عبارتها	مفاهیم	الف) خردترین پدیده اجتماعی	۱- هنجار اجتماعی	ب) شیوه‌های مختلف برای احوال‌پرسی	۲- فرهنگ	ج) آگاهی مشترک مردم یک جامعه	۳- کنش اجتماعی	د) عقیده به توحید	۴- ارزش‌های حق		۵- ارزش اجتماعی	۴
عبارتها	مفاهیم													
الف) خردترین پدیده اجتماعی	۱- هنجار اجتماعی													
ب) شیوه‌های مختلف برای احوال‌پرسی	۲- فرهنگ													
ج) آگاهی مشترک مردم یک جامعه	۳- کنش اجتماعی													
د) عقیده به توحید	۴- ارزش‌های حق													
	۵- ارزش اجتماعی													
۲	<p>جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.</p> <p>الف) انسان‌ها با توجه به ..... کنش خود، آن را انجام می‌دهند.</p> <p>ب) به کنش اجتماعی و پیامدهای آن ..... می‌گویند.</p> <p>ج) تا زمانی که هر جامعه و فرهنگی از طریق ..... افراد پابرجاست، پیامدهای آن نیز باقی است.</p> <p>د) دو ابزار مهم شناخت عقاید و ارزش‌ها ..... و ..... هستند.</p>	۵												
۳	<p>به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.</p> <p>الف) دو مورد از ویژگی‌های کنش را نام ببرید.</p> <p>ب) دو مورد از مصادیق فرهنگ را بیان کنید.</p> <p>ج) فرهنگ حق را تعریف کنید.</p> <p>د) امنیت در یک کشور آشوب‌زده، در کدام محدوده فرهنگی قرار دارد؟</p> <p>ه) در جامعه سرمایه‌داری، هویت افراد به چیزهایی وابسته است؟</p> <p>و) وجود نظرات متفاوت درباره هویت نشانه چیست؟</p>	۶												
۰/۷۵	<p>هر یک از پیامدهای زیر، به کدام نوع از پیامدهای کنش انسانی اشاره دارد؟</p> <p>الف) دانشجویی کتاب درسی خود را مطالعه می‌کند و در نتیجه آن، به سؤالات امتحانی پاسخ می‌دهد. (.....)</p> <p>ب) استفاده بی‌رویه از خودرو می‌تواند هوا را آلوده کند. (.....)</p> <p>ج) فردی به دوست قدیمی خود سلام می‌کند و او پاسخ سلام او را می‌دهد. (.....)</p>	۷												
۱	<p>برای هر یک از موارد زیر، یک ویژگی هویتی مثال بزنید.</p> <p>الف) فردی و انتسابی:</p> <p>ب) اجتماعی و متغیر:</p>	۸												
۱/۵	<p>با توجه به متن زیر، به سؤالات پاسخ دهید.</p> <p>«رامین در حال آواز خواندن در اتاق خود است. پدر او، در اتاق را می‌زند و وارد می‌شود. او آواز خواندن خود را متوقف می‌کند. پدر رامین از او می‌خواهد که به خرید برود و رامین برای رعایت احترام به والدین، قبول می‌کند.»</p> <p>الف) یک نمونه «ارزش اجتماعی» را از متن پیدا کنید و بنویسید.</p> <p>ب) آیا بخش مشخص شده، به یک کنش اجتماعی اشاره دارد؟ چرا؟</p>	۹												
۱	<p>با توجه به شکل روبه‌رو، رابطه بین ارزش‌های حق و فرهنگ آرمانی را توضیح دهید.</p>	۱۰												
	سؤالات تشریحی													
۱	پیامدهای ارادی و غیرارادی کنش انسان را با یکدیگر مقایسه کنید.	۱۱												
۱	چرا پدیده‌های اجتماعی معنادار هستند؟	۱۲												
۱/۵	خرده‌فرهنگ چیست و چه انواعی دارد؟ توضیح دهید.	۱۳												
۱	تفاوت نگاه جوامع غرب و فرهنگ اسلامی به بعد جسمانی هویت را بررسی کنید.	۱۴												
۲۰	موفق باشید													



۱. نادرست - کنش محسوب نمی‌شوند چرا که با آگاهی و اراده انسان انجام نمی‌شوند. /۲۵
۲. نادرست - با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن کنش را انجام می‌دهند. /۲۵
۳. درست /۲۵
۴. نادرست - نمی‌توان با آن زبان سخن بگوید. اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آن‌ها از دست بدهیم، از گفتار باز می‌مانیم. /۲۵
۵. درست /۲۵
۶. درست /۲۵
۷. درست /۲۵
۸. درست /۲۵
۹. درست /۲۵
۱۰. نادرست - وابسته به اراده خود فرد (ورزشکار) است. /۲۵
۱۱. درست /۲۵
۱۲. کنش /۲۵ - کنشگر /۲۵
۱۳. کنش /۲۵
۱۴. معنای /۲۵
۱۵. ارادی /۲۵
۱۶. قطعی /۲۵
۱۷. ارادی /۲۵
۱۸. معنادار /۲۵
۱۹. ارادی /۲۵
۲۰. قطعی /۲۵
۲۱. قطعی /۲۵ - احتمالی /۲۵
۲۲. **گزینه ۳** بسته شدن ناخودآگاه چشم در مواجهه با خطر، چون به صورت غیرارادی است، کنش محسوب نمی‌شود و یکی از ویژگی‌های کنش انسانی، ارادی بودن آن است. /۵
۲۳. **گزینه ۴** پیامدهای ارادی کنش احتمالی است؛ یعنی ممکن است انجام بشود یا نشود؛ ولی پیامدهای غیرارادی کنش قطعی است؛ یعنی حتماً انجام می‌شود. /۵
۲۴. **گزینه ۳** ستاره چون زبان ترکی را نمی‌شناسد و نسبت به این زبان آگاهی ندارد، نمی‌تواند به این زبان صحبت کند. /۵
۲۵. **گزینه ۳** پیامد ارادی ورزش کردن، ورزش حرفه‌ای و ورزش کار حرفه‌ای شدن است و پیامد غیرارادی آن تندرستی است. /۵
۲۶. **گزینه ۴** افراد کنش‌های خود را برای رسیدن به چیزهای مختلفی انجام می‌دهند، این موضوع به هدفدار بودن کنش اشاره دارد. /۵
۲۷. **گزینه ۳** موارد باقی‌گزینه‌ها، غیرارادی هستند و به همین دلیل کنش محسوب نمی‌شوند. /۵
۲۸. **گزینه ۴** /۵
۲۹. **گزینه ۳** /۵
۳۰. **گزینه ۲** /۵
۳۱. اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آن‌ها از دست بدهیم /۲۵، از گفتار باز می‌مانیم. /۲۵

در اینجا کنار هر پاسخ، یک تگ تاکسونومی براساس سطوح یادگیری شیوه‌نامه بلوم (مصوب آموزش و پرورش) گذاشته‌ایم تا شما با سطح هر سؤال و پاسخ آن به خوبی آشنا شوید. در پایین صفحات پاسخ‌نامه، نشانه‌های سطوح یادگیری را مشخص کرده‌ایم.

۲۲. زیرا ممکن است فردی به کاری آگاه باشد /۲۵ ولی تصمیم به انجام آن نگیرد. /۲۵
۲۳. زیرا فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود /۲۵؛ اگرچه ممکن است همیشه به آن نرسد. /۲۵
۲۴. **پیامد ارادی**: دعوا نکردن - درگیر نشدن با دیگران. **پیامد غیرارادی**: افزایش اعتماد و امنیت /۵
۳۵. پیامدهای غیرارادی، نتیجه طبیعی کنش هستند. /۵
۳۶. پیامدهای نامطلوب کنش‌ها. /۵
۳۷. پیامدهای ارادی (پیامدهایی که به اراده انسان‌ها، یعنی خودکنشگر یا افراد دیگر، وابسته هستند) /۵
۳۸. **پیامدهای ارادی**: مورد تحسین دیگران قرار گرفتن /۲۵ / **پیامدهای غیرارادی**: نشاط روح /۲۵
۳۹. هدفدار بودن
۴۰. آگاهانه بودن /۲۵
۴۱. معنادار بودن /۲۵
۴۲. ارادی بودن /۲۵
۴۳. هدفدار بودن /۲۵
۴۴. سخن گفتن یک کنش است /۲۵ و هر کنشی آگاهانه صورت می‌گیرد /۲۵. اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آن‌ها از دست بدهیم، از گفتار باز می‌مانیم /۲۵. از این رو فردی که به زبانی آگاهی ندارد، نمی‌تواند با آن زبان سخن بگوید. /۲۵
۴۵. پیامدهای ارادی اما احتمالی اما پیامدهای غیرارادی قطعی هستند. /۵ پیامدهای ارادی وابسته به اراده کنشگر یا افراد دیگر است ولی پیامدهای غیرارادی وابسته به اراده فرد نیست. /۵ پیامدهای ارادی خودشان کنش هستند ولی پیامدهای غیرارادی نتیجه طبیعی کنش هستند. /۵
۴۶. پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر، تفریح و سرگرمی /۵ / پیامد ارادی وابسته به اراده دیگری: جلب توجه یا مورد نکوهش دیگران قرار گرفتن /۵ / پیامد غیرارادی: بیماری /۵
۴۷. بله /۲۵ - یک کنش می‌تواند معنای مختلفی داشته باشد /۲۵. مثلاً کنش بوق زدن راننده می‌تواند معنای مختلف داشته باشد؛ می‌تواند به معنای هشدار به رانندگان دیگر، اعتراض به رانندگان مختلف، جلب توجه دیگران، سلام کردن و... باشد یا کنش لبخند زدن به دیگران، می‌تواند به معنای تشکر، تمسخر یا ترحم باشد. /۵
۴۸. فعالیت‌های انسان آگاهانه، ارادی، معنادار و هدفدار است ولی فعالیت‌های سایر موجودات زنده غریزی است. /۵
۴۹. پاسخ به پرسش‌های امتحانی و نمره دادن استاد پیامدهای ارادی مطالعه اوست، که اولی به اراده خود او /۵ و دومی به اراده استاد /۵ وابسته است. /۵۰ نمره

پیامد		نوع کنش	
خودشان کنش هستند	احتمالی هستند	به اراده افراد انسانی وابسته‌اند	پیامدهای ارادی کنش
نتیجه طبیعی کنش‌اند	قطعی‌اند	به اراده افراد انسانی وابسته نیستند	پیامدهای غیرارادی کنش



خلاقیت



درک و فهم



ارزیابی و قضاوت



دانشی



تحلیلی



کاربردی



۸۰. **گزینه ۴** ارزش‌ها از جنس هدف هستند و هنجارها وسیله و روش رسیدن به هدف‌اند. ۰/۵
۸۱. **گزینه ۳** ۰/۵
۸۲. **گزینه ۱** ۰/۵
۸۳. **گزینه ۲** ۰/۵
۸۴. **الف** کنش فردی مثل مسواک زدن ۰/۲۵
۸۵. کنش اجتماعی مثل رعایت مقررات راهنمایی و رانندگی ۰/۲۵
۸۶. در ارتباط با یکدیگر. ۰/۵
۸۷. این وضعیت می‌تواند کودک را متوقع و سخت‌گیر یا زود رنج و آسیب‌پذیر کند. ۰/۵
۸۸. ازدواج و تشکیل خانواده. ۰/۵
۸۹. کنش‌های اجتماعی ۰/۵
۹۰. هنجار اجتماعی ۰/۵
۹۱. کنش اجتماعی ۰/۵
۹۲. با توجه و در نظر گرفتن دیگران. ۰/۵
۹۳. چون افراد با آگاهی، اراده و هدف عمل می‌کنند. ۰/۵
۹۴. پدیده اجتماعی ۰/۵
۹۵. ۱ ارزش ۲ هنجار ۳ ارزش ۴ هنجار (هر مورد ۰/۲۵)
۹۶. کنشی است که با توجه به دیگران انجام می‌شود. ۰/۵
۹۷. کنش اجتماعی ۰/۵ و پیامدهای آن ۰/۵
۹۸. پدیده‌های مطلوب و خواستنی ۰/۵ که افراد به آن‌ها گرایش دارند. ۰/۵
۹۹. د ۰/۲۵
۱۰۰. ب ۰/۲۵
۱۰۱. الف ۰/۲۵
۱۰۲. ج ۰/۲۵
۱۰۳. پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها در ارتباط با یکدیگر به وجود می‌آورند و چون افراد با آگاهی، اراده و هدف عمل می‌کنند، پدیده‌های اجتماعی معنا دارند. ۰/۵
۱۰۴. انسان‌ها پدیده‌های اجتماعی را برای رفع نیازها و تأمین سعادت خود پدید می‌آورند؛ ۰/۵ ولی چه‌بسا در مواردی انسان آن‌ها را اصل قرار می‌دهد و رفع نیازها و تأمین سعادت او در حاشیه قرار می‌گیرد ۰/۵؛ به‌عبارتی به‌جای این‌که این پدیده‌ها در خدمت سعادت بشر باشند، انسان‌ها را به خدمت می‌گیرند.
۱۰۵. عدالت، امنیت و آزادی از جمله ارزش‌های اجتماعی هستند. ۰/۵
- اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ‌یک از ارزش‌های اجتماعی محقق نمی‌شوند. ۰/۵
۱۰۶. **الف** برای شناخت عمیق‌تر کنش اجتماعی، لازم است کمی بیش‌تر به واژه «دیگران» و تغییراتی که با حضور آن‌ها در رفتار و اعمال خود انجام می‌دهیم، بیندیشیم. ۰/۵

۵۱. برخی از پیامدهای کنش به اراده انسان‌ها، یعنی خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته‌اند، به آن‌ها پیامدهای ارادی می‌گویند. این دسته از پیامدها خودشان کنش هستند و باید کنشگری آن‌ها را انجام دهد. ۱ نمره
۵۲. آگاهانه بودن - ارادی بودن - هدف‌دار بودن - معنادار بودن (هر مورد ۰/۲۵)
۵۳. کنش آگاهانه است؛ یعنی کنش وابسته به آگاهی آدمی است و بدون آگاهی انجام نمی‌شود. برای مثال، سخن‌گفتن یک کنش است. اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آنها از دست بدهیم، از گفتار باز می‌مانیم؛ از این رو فردی که از واژگان و دستور یک زبان آگاهی ندارد، نمی‌تواند با آن زبان سخن بگوید. ۱ نمره
۵۴. انسان‌ها با توجه به معنای کنش خود، آن را انجام می‌دهند؛ مثلاً وقتی دانش‌آموزی در کلاس، دستش را بالا می‌آورد، این کار را آگاهانه، ارادی و هدف‌دار انجام می‌دهد و معنای آن اجازه خواستن از معلم است. معلم نیز در صورتی می‌تواند به او پاسخ مناسب بدهد که معنای کنش او را بیابد. ۱ نمره
۵۵. نادرست - تفکر و تخیل از جمله کنش‌های درونی هستند. ۰/۲۵
۵۶. درست ۰/۲۵
۵۷. نادرست - کنش اجتماعی ناظر به دیگران، اعمال و رفتار آنان است. ۰/۲۵
۵۸. درست ۰/۲۵
۵۹. نادرست - ارزش‌ها از جنس هدف و مقصود هستند و هنجارها از جنس وسیله و روش رسیدن به ارزش‌ها هستند. ۰/۲۵
۶۰. درست ۰/۲۵
۶۱. نادرست - کنش اجتماعی، محصول زندگی اجتماعی انسان هاست. ۰/۲۵
۶۲. درست ۰/۲۵
۶۳. درست ۰/۲۵
۶۴. نادرست - کنش اجتماعی می‌تواند بدون حضور فیزیکی دیگران هم انجام شود. ۰/۲۵
۶۵. درست ۰/۲۵
۶۶. اجتماعی ۰/۲۵
۶۷. پدیده اجتماعی ۰/۲۵
۶۸. کنش اجتماعی ۰/۲۵
۶۹. هنجار اجتماعی ۰/۲۵
۷۰. فرزندآوری ۰/۲۵
۷۱. کنش اجتماعی ۰/۲۵
۷۲. ارزش اجتماعی ۰/۲۵
۷۳. وسیله ۰/۲۵
۷۴. کنش اجتماعی ۰/۲۵
۷۵. کنش اجتماعی ۰/۲۵ - ارزش‌های اجتماعی ۰/۲۵
۷۶. **گزینه ۱** آواز خواندن در تنهایی و خیال‌بافی و اندیشیدن، از جمله کنش‌های فردی هستند. ۰/۵
۷۷. **گزینه ۴** شیوه انجام کنش اجتماعی از جمله ویژگی‌های هنجار اجتماعی است. ۰/۵
۷۸. **گزینه ۱** آرام مطالعه کردن فرد در حضور دیگران پیدایش یک هنجار را نشان می‌دهد. ۰/۵
۷۹. **گزینه ۲** تا سال ۱۴۳۰، جمعیت ۶۵ ساله به حدود ۲۲ درصد می‌رسد و اگر جمعیت بالای ۶۵ سال بیش از ۱۰ درصد باشد، جمعیت کشور پیر محسوب می‌شود. ۰/۵



خلافت



درک و فهم



ارزیابی و قضاوت



دانشی



تحلیلی



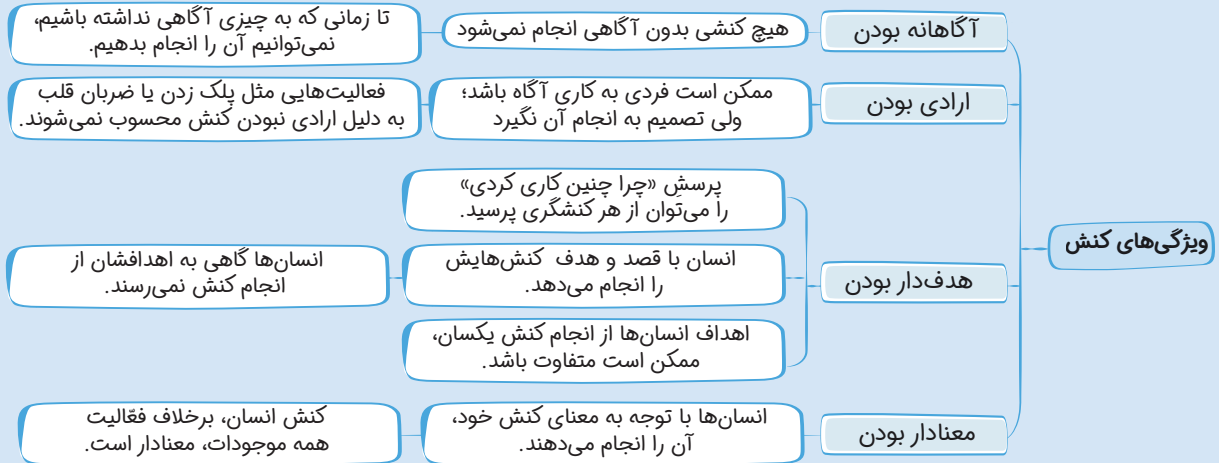
کاربردی





## دوپینگ فوری درس اول

• کنش (انسان‌ها) ویژگی‌هایی دارد که آن را از فعالیت موجودات دیگر متمایز می‌کند.



• انسان‌ها غالباً کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند.

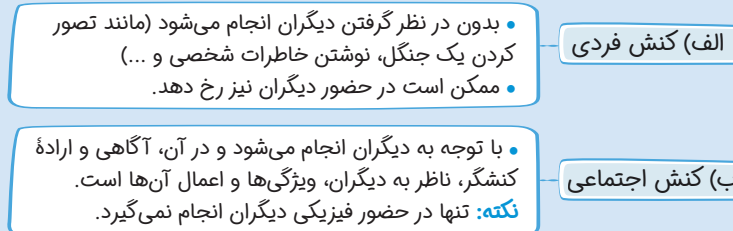
• انسان‌ها از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.



## دوپینگ فوری درس دوم

• کنش انسان از این جهت که در انجام آن به انسان دیگری توجه شده است یا نه، به دو دسته فردی و اجتماعی تقسیم می‌شود.

• انواع کنش‌های انسانی عبارت‌اند از:





• **تعریف پدیده اجتماعی:** به کنش اجتماعی و پیامدهای آن، پدیده اجتماعی می‌گویند. پدیده‌های اجتماعی به‌مرور از انسان‌ها مستقل می‌شوند ← فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را به وجود می‌آورند.



• بعد از تحقق ارزش‌ها چه اتفاقی می‌افتد؟ ۱ ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند. ۲ سپس پدیده‌های «جامعه‌پذیری» و «کنترل اجتماعی» را ضروری می‌سازند. ۳ تا از طریق **تعلیم و تربیت، تشویق و تنبیه** ← ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل کنند.



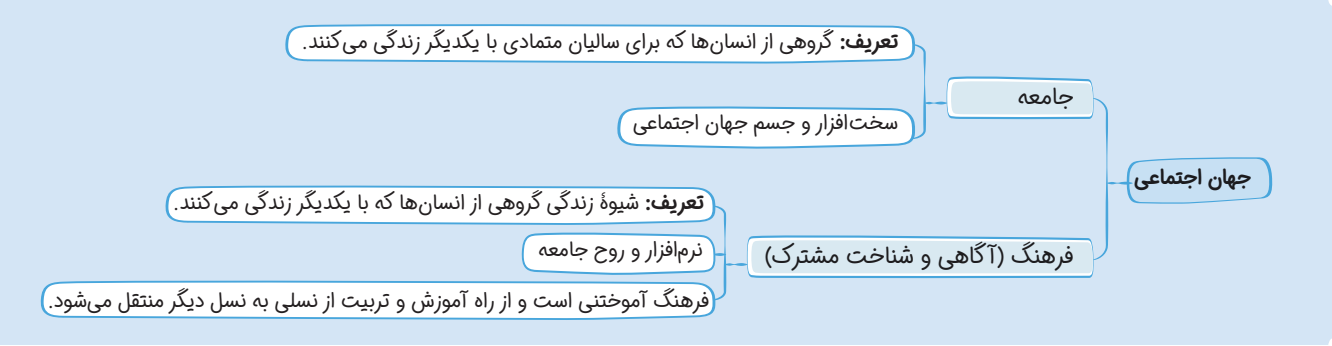
**عوارض سالمندی جمعیت**  
(کشور پیر، کشوری است که جمعیت بالای ۶۵ سال آن، بالای ۱۰٪ جمعیت باشد.)



• ازدواج و تشکیل خانواده یک پدیده اجتماعی است که پیامدهای مهمی بر جامعه و جمعیت دارد: زیرا با بروز نقص و کاهش افراد گروه‌ها ← زندگی و دوام آن‌ها با تهدید روبه‌رو شده و با افزایش افراد، تأثیرگذاری آن‌ها بر سایر جوامع بیشتر می‌شود.

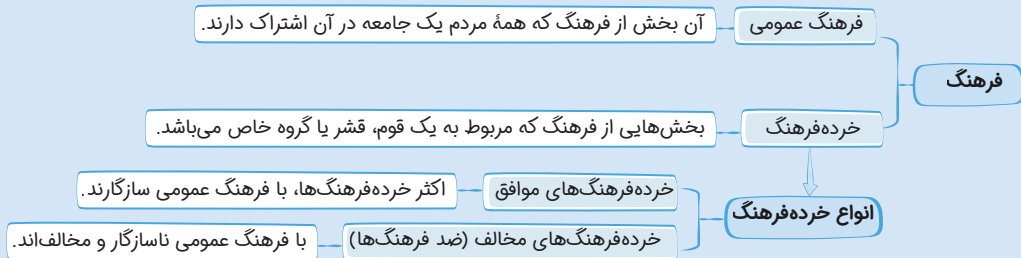
دوپینگ فوری

## دوپینگ فوری درس سوم





• فرهنگ، دارای لایه‌های مختلف و دارای خرده‌فرهنگ‌های متعددی می‌باشد:

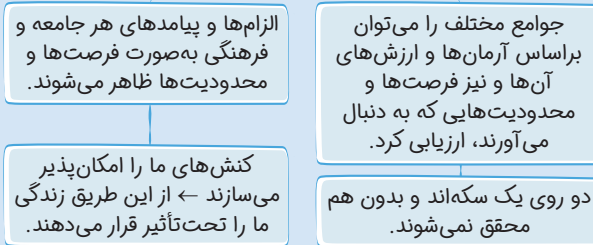


• جهان اجتماعی پس از پدید آمدن، فرصت‌ها و محدودیت‌هایی برای ما ایجاد می‌کند (البته ما در برابر جهان از پیش ساخته‌شده، کنشگری منفعل و مجبور نیستیم) و تا زمانی که فرهنگی از طریق مشارکت اجتماعی افراد پابرجاست، الزامات آن نیز باقی است:

### محدودیت‌های جهان اجتماعی دنیوی:

برخی جوامع استعدادهای معنوی انسان را نادیده می‌گیرند و یا فرصت شکوفایی فطرت آدمی را فراهم نمی‌آورند.

### فرصت‌ها و محدودیت‌ها



### محدودیت‌های جهان اجتماعی دنیاگریز:

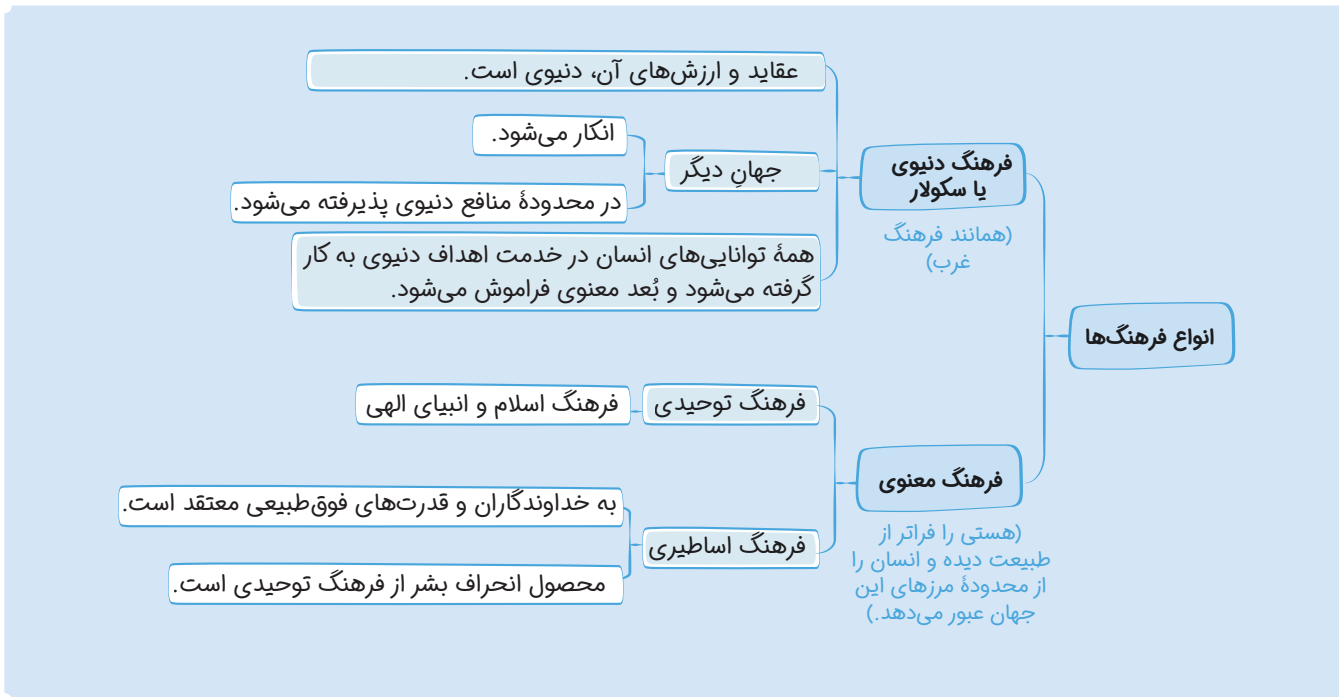
برخی جوامع، مانع بسط ابعاد دنیوی انسان شده و از توانمندی‌های آدمی برای آباد کردن این جهان استفاده نمی‌کنند.

• به آسانی تغییر می‌کنند.  
• تأثیرات محدودی دارند و می‌توانند حذف شوند.

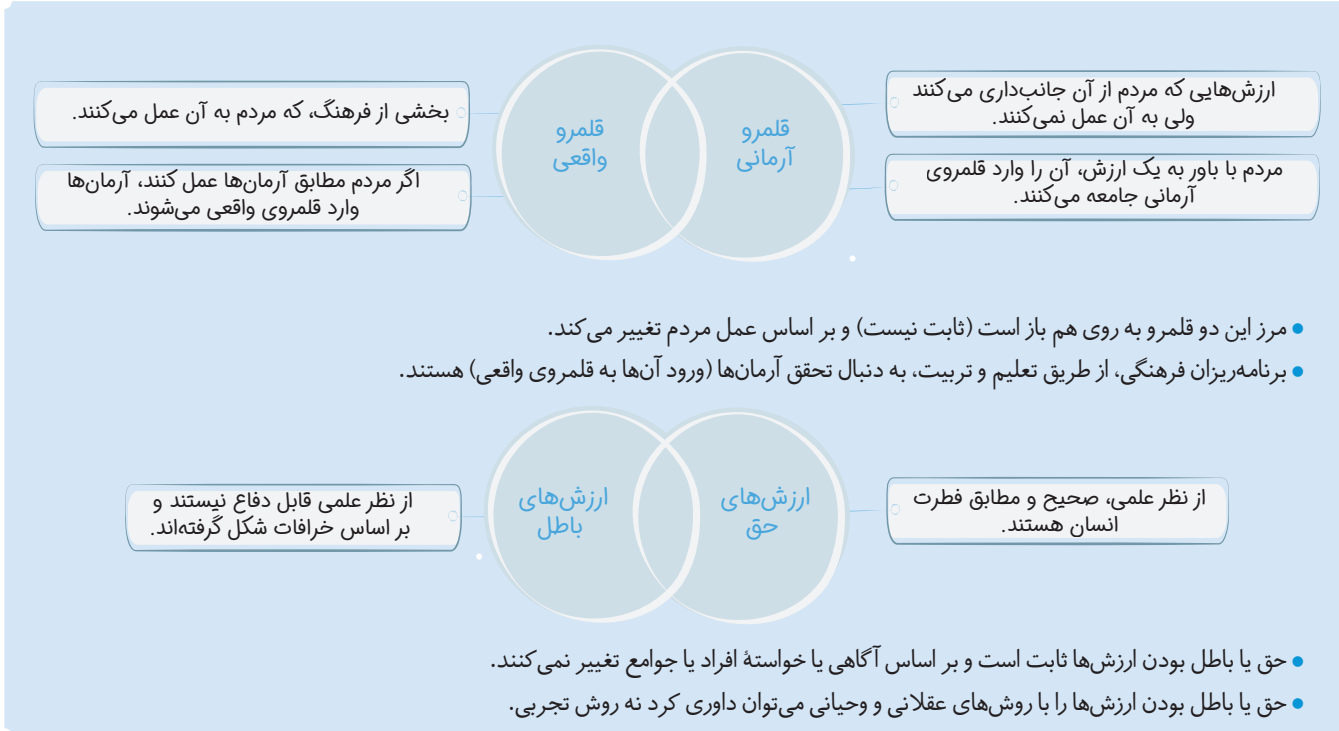
لایه‌های سطحی فرهنگ  
(هنجارها و نمادها)

• به آسانی تغییر نمی‌کنند.  
• تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند و با تغییر آن، جهان اجتماعی فرو می‌پاشد.

لایه‌های عمیق فرهنگ  
(عقاید و ارزش‌ها)



## دوپینگ فوری درس چهارم





## چرا ۲۰ شو؟

### درسنامه کامل

- پوشش ۱۰۰ درصدی کتاب درسی
- نکات مفهومی ویژه امتحان نهایی
- نمودارها و جدول‌های جمع‌بندی

### آزمون‌های شبیه‌ساز و پیش‌بینی امتحان نهایی

- ۶ دوره آزمون جامع شبیه‌ساز امتحان نهایی
- آزمون ویژه پیش‌بینی امتحان خردادماه ۱۴۰۴
- نکات احتمالی امتحان خردادماه ۱۴۰۴

### بانک سؤالات تشریحی

- پوشش تمام سؤالات امتحان نهایی سال‌های اخیر
- سؤالات تألیفی میکروطبقه‌بندی شده از تمام نکات کتاب
- تنوع کامل سؤالات بر اساس شیوه‌نامه بلوم (مصوب آموزش و پرورش)

### پاسخنامه ویژه برای یادگیری نمره گرفتن در نهایی

- بارم‌بندی کامل پاسخ جهت یادگیری پاسخ‌نویسی تشریحی
- آموزش مهارت‌ها و فوت و فن نمره‌گرفتن در امتحان نهایی
- بارم‌بندی یکسان سؤالات با مصوبه امتحانات آموزش و پرورش

### بسته شب امتحان ۲۰ شو

- نمودارهای دوپینگ فوری برای مرور فوق سریع شب امتحان + جمع‌بندی خلاصه صوتی کتاب از زبان مؤلف

## سایر کتاب‌های ۲۰ شو



9 786228 481227

[www.digimaze.org](http://www.digimaze.org)

[www.biomaze.ir](http://www.biomaze.ir)